

Gerits v.d.Aa. Van haar moeder kreeg ze jaarlijks 100 Philippus schilden als huwelijksgift.

De tweede dochter was:

(F) Jonkvrouw Maria. Op 23 november 1444 trouwde zij met Berthout Jan Back (onder huwelijksvoorwaarden).

Berthout Jan Back is één der oudst bekende eigenaars van Durendaal, bezitter van de leengoederen te Gesel aan de Raam te Haaren en Ten Bijgaarde en Ten Eijnde te Oisterwijk.

Door hun kleindochter Vrouwe Adriaen, dochter van heer Jan Berthout Back, getrouwd met Wolfert van Brederode, zijn prins Bernhard en prinses Beatrix met haar kinderen hun nakomelingen.

Een bevestiging voor het artikel in "De kleine Meierij" en een verantwoording voor dit artikel levert een aantekening van Ferd. Smulders uit de Bossche Protocollen (R1192-folio 449). Daar-in wordt Aart Wolfaerts genoemd als schoonzoon van Jonkvrouwe Margriet, weduwe van Hubert van Gemert (mrt.1442).

- bronnen: 1. C. Wampach. Urkunden- und Quellenbuch zur Geschichte der Altluxemburgischen Territorien bis zur burgundischen Zeit. Urkunde 666.
2. W. de Bakker. Een ontbrekend Meierijs kwartier van prinses Beatrix; Mabelia van Gemert vrouw van Aart Wolfaerts. De kleine Meierij, vlugschrift van de heemkunde kring en streekarchivariaat Oisterwijk, 23e jg., 1972, blz. 46-47.
3. A. Otten. Negen aanzienlijke Diederikken van Gemert Gemerts Heem 54.
4. id. Een Bossche familie Van Gemert van 1300-1450 Gemerts Heem 55.

Ad Otten.

PARDON VOOR GILDEBROEDER IN 1715.

In januari van het jaar 1715 werd Damian Hugo Grave van Schoenborn etc., Landcommandeur van de Balijsche Alde-Biezen, in Gemert ingehuldigd.

Uiteraard hadden de Gemertse schuttersgilden hun taak gedurende de ceremoniën die daarmee gepaard gingen. "Opt beste gekleet

ende gewapent, met vanen en trommelen", stelden de Gemertse schutterien oft gilden zich op omtrent de Palen van de Heerlijkheid. Menig salvo werd gelost wanneer de nieuwe vrijheer van Gemert zijn intocht hield. In 1715 leidde dat tot een dodelijk ongeval. In prachtige bewoordingen smeekte de schuldige schutsbroeder aan de nieuw ingehuldigde Heer van Gemert om vergiffenis, hetgeen werd ingewilligd.

Het relaas spreekt voor zich zelf:

Aen Sijn Hoogh Graeffelijcke Excellentie Damian Hugo des Heylighe Roomsche Rijcx, Grave van Schoenborn, Buchheim etc: etc: etc:, Landtcommandeur der Balleyen Hessen, Aldenbiessen, Vrijheer van Gemert etc: etc:

Geeft seer demoedelijck te kennen Adriaen Andriessen, inwoonder deser neutrale grontheerlijckheyt, dat hij suppliant willende be-
toonen sijnen getrouwen Iver omtrent sijne Hoogh Graeffelijcke
Excellentie int exerceren ende marcheren van de gulden St. Joris,
ten dage van de receptie van Ued. Hoogh Graeffelijcke Excellentie,
het ongeluck heeft gehad, dat den prop van sijn roer is gevlogen
op het kindt van Adriaantje Francisse, wesende een melaats ende
teenemael gebreeckelijck kindt ende waerdoor dan des te meer den
prop heeft connen effect doen, soodanich dat het selve kindt uyt
die oorsaecke, soo geseght wert soude wesen gestorven, ende want
alsoo het geheel als onnosel, ende dat uyt dien insicht de moeder
hetselve uyt grondt van haer herte is vegevende niet willende,
dat den suppliant daerover enige de minste straffe soude worden
opgeleght. Dat oock de gulde pretenderende daartoe gerechticht te
sijn, hetselve onnosel geval hem suppliant heeft vergeven. Soo
vindt hij echter geraede sich te adresseren aen Ued. Hoogh Graef-
felijcke Excellentie wiens bermherticheyt alomme ende bijzonder
bij dese inhuldige gebleecken is, biddende seer ootmoedelijck
Ued. Hoogh Graeffelijcke Excellentie brieven van pardon (voor soo
verre des noot sijn).

T: welck doende etc.
ende was geteeckent
A. Molemakers 1715

In de margine stondt d'appostille aldus:

Sijne Hoogh Graeffelijcke Exc. gelet op den inhoude deser en ge-
hoort hebbende de geledeerde parthijen ende alsoo willende doen
blijcken van sijne gunst en gratie, pardonneert den suppliant het

begaene ongeval lastende en bevelende allen, ende een iegelijck hem ter saecke vandien niet te molesteren also is dit ons Hoogh Graeff. welgevallen ende dat dese gratie sal plaets grijpen sonder verder interiment ende om noch meerder te thoonen onse gunsten gelasten onsen Raedt en eersten rentmeester Cox in handen van de moeder van het overleden kindt te tellen twelff pattacons. Aldus gedaen op den Casteele van Gemert ten dage van onse inhuldinge, ende was geteekent \$ DH Schoenborn Landtc.

Dit relaas werd gevonden in de Gemertse schepenprotocollen R127 folio 443-444.

Ad Otten.

BESPREKING VAN "DE GEMERTSE WOORDENLIJST" DOOR M.A. VAN DER WIJST.
(in Gemerts Heem; nr.61, Winter 1975-'76).

Wie regelmatig mijn artikelen over het Gemerts dialect heeft gelezen in dit tijdschrift en daarin mijn herhaalde verzoeken om reacties van lezers, zal begrijpen hoe aangenaam verrast ik was toen ik in het najaar van 1975 plotseling werd opgebeld door mijn oude vriend Martien van der Wijst, momenteel verbonden aan het archief van Heerlen en oud-redacteur van Gemerts Heem, die mij vroeg of het mogelijk was een "kleine" collectie Gemertse woorden te publiceren in een speciaal nummer van Gemerts Heem, woorden die hij sedert zijn jeugd genoteerd had. Mijn antwoord en dat van Rector Pennings, de hoofdredacteur, was enthousiast en we werden nog enthousiaster toen we de beloofde copie - die nog geschreven moest worden toen ik opgebeld werd - prompt op tijd ontvingen en ontdekten dat de "kleine" collectie van een paar honderd woorden inmiddels was uitgegroeid tot 1700 woorden. Publicatie in nummer 60 was technisch helaas niet haalbaar, vandaar dat onze lezerskring heeft moeten wachten tot nummer 61.

Zeventienhonderd woorden en wat voor woorden! Al lezend en bladerend en zoekend kom je telkens dierbare oude bekenden tegen maar ook woorden die je als "jongere" van onder de veertig nog nooit hebt gehoord. Woorden dus die dreigden verloren te gaan. Martien van der Wijst moet aan zijn Gemertse dialect verknocht zijn, dat blijkt uit zijn keuze, gemaakt met een sterke opmerkingsgave, uit zijn omschrijvingen die soms juweeltjes van bondigheid zijn en uit het feit dat hij na zooveel jaren "in de vrinde" zijn dialect nog feilloos spreekt. Zoveel liefde kun je al-